

Contribuții la cunoașterea florei și vegetației din zona de confluență a Gilortului cu Jiul

ION LĂCEANU

În urma unor observații îndelungate asupra caracterului florei și vegetației în zona de confluență a Gilortului și Jiului, pe baza materialului colectat, mi-a propus să prezint câteva aspecte legate de răspîndirea elementelor floristice din asociațiile vegetale mai des întîlnite, subliniind mai mult speciile noi pentru bazinele celor două râuri.

Cercetarea vegetației din această zonă oferă posibilitatea de a lămurii o serie de probleme geobotanice, putînd avea aplicabilitate în agricultură, silvologie precum și în predarea biologiei în școala generală, pentru aprofundarea de către elevi a fenomenelor biologice.

Cu toate că materialul bibliografic prezintă foarte sumare referiri cu privire la această zonă, am reușit să desprindem problemele privind aspecte din ordin fizico-geografic pe baza cărora am conturat și aprofundat observațiile de pe teren, în scopul ogîndirii mai veridice a caracteristicilor de floră și vegetație ce evoluează în această zonă.

Zona cercetată are suprafața de circa 100 km², cuprinsă între șoseaua Filiași — Drobeta Turnu Severin la sud, șoseaua Filiași — Tîrgu-Jiu la est și nord și râul Jiu la vest, și face parte din ținutul Piemontului Getic. Din punct de vedere geologic se întîlnesc pliocenul și următoarele etaje situate de jos în sus: meoțian la bază, ponțian, dacian și levantin (3).

Apele care brăzdează această zonă sînt: Jiul, Gilortul, Gogoșoiul și Cocota. Rețeaua hidrografică din zonă se alimentează din ploi, zăpezi, ape subterane care, nestudiate încă, prezintă importanță prin debitul mare, uneori peste 16 litri pe secundă.

Temperatura oscilează între — 3 grade (ianuarie) și 23 grade (Iulie), minima absolută : — 28 grade (ianuarie-februarie) și maxima : 39 grade (august). Zona cercetată este cuprinsă în izoterma de 11 grade C. Inghețurile încep în a doua jumătate a lunii octombrie și se termină în aprilie. Numărul zilelor cu temperatură peste 11 grade oscilează în jurul cifrei de 200. Media precipitațiilor este de 500 mm. Nebulozi-

tatea cea mai mare este în decembrie-ianuarie. După clasificarea lui Koppen, zona studiată face parte din climatul umed, rece, cu formula Cfbx.

Materialul floristic a fost recoltat timp de 3 ani în diferite anotimpuri. Am înregistrat specii la care am notat localitatea, stațiunea, abundența și acoperirea speciilor. Pentru a-mi ușura munca, le-am grupat pe bioforme: macrofanerofite, mezofanerofite, nanofanerofite, theorofite, geofite, hemicriptofite și chamefite.

În această zonă am identificat 348 specii aparținând la 206 genuri și 53 de familii. În ceea ce privește bioformele, se constată că cele mai numeroase sînt hemicriptofitele (46%), urmate de therofite (29%), geofite (12%), fanerofite (8%), chamefite (2%) — grafic 1.

Din punct de vedere al elementului floristic, rolul determinant îl deține elementul eurasiatic, cu 125 specii, locul 3 fiind al elementelor mediteraniene — grafic 2.

Sub aspectul consistenței plantelor, cel mai mare număr de specii îl dețin plantele ierboase, iar din punct de vedere cantitativ rolul predominant îl dețin plantele lemnoase.

Din specii, unele sînt cunoscute ca rarități floristice, întîlnite numai în Oltenia (3), așa cum sînt: *Dianthus pinifolius* Sibth et Sm, *Euphorbia graeca* Boiss et Sprun, *Potentilla haynaldiana* Janka. Altele sînt semnalate și în alte părți ale țării, dar constituie rarități: *Lepidium graminiflorum* L., *Medicago arabica* (L.) All, *Knautia macedonica* Griseb, *Cirsium sintenisii* Fryn, *Poa silvicola* Gruss, *Cynosorus echinatus* L.

SPECIILE NOI PENTRU ZONA CERCETATĂ SÎNT:

Forma biol.	Elem. Flor.	Specii
Mph	MED.	<i>Viburnum lantana</i> L.
T.	„	<i>Cerastium brachypetalum</i> . L. Desp.
T.	„	<i>Plantago indica</i> L.
T.	„	<i>Syrenia cuspidata</i> Rchm.
T.	„	<i>Anthrycus trichosperma</i> . Spreng.
T.	„	<i>Cerastium anomalum</i> L.
T.	„	<i>Tragopogon dubium</i> Scop
P.	„	<i>Digitalis lanata</i> Ehrh.
H.	„	<i>Asperula taurina</i> L.
H.	„	<i>Potentilla micrantha</i> Ram
H.	P. med.	<i>Medicago sativa</i> L.
H.	B.	<i>Carthamus lanatus</i> L.
H.	Med.	<i>Lathyrus venetus</i> Mill.
H.	Med.	<i>Scutellaria altissima</i> L.
H.	P. med.	<i>Euphorbia lingulata</i> Heuf.
CH.	P.	<i>Ruscus hypoglossum</i> L.

Vegetația zonei de confluență este situată, din punct de vedere al raionării floristice, în provincia dacică, districtul platformei oltene (Traian Săvulescu) sau (după Al. Borza) în regiunea eurosiberiană, provincia subcarpatică. Ca o consecință a reliefului, solurilor și interferenței climatului de pădure cu cel stepic, vegetația are un caracter de silvostepă. În această zonă relativ restrânsă se găsesc peste 13 asociații vegetale, de la tipurile caracteristice de pădure pînă la pajiști caracteristice stepei, incluzînd și asociațiile de mlaștină, buruienării de pe marginea drumului ruderal și asociațiile segetale.

Primăvara, foarte devreme, întîlnim în pădure *Scilla bifolia*, *Anemone ranunculoides*, *A. nemorosa*, *Coridalis solida* și *C. cava*, *Stelaria holosteia*, *Carex brevicollis*, *Ficaria verna*, *Viola odorata*, *Arum maculatum*, *Convallaria majalis*, *Poligonatum officinale*, *Asarum aeuropaeum*, *Paris quadrifolia*. În pajiști și poieni cresc: *Adonis vernalis*, *Crocus* sp., *Muscari racemosus*, *Carex praecox*, *Lamium amplexicaule* și *L. purpureum*, *Clematis integrifolia*, precum și arbuștii: *Prunus spinosa*, *Rosa canina*, *Crataegus monogyna*.

Etajul arborescent format din: *Q. farnetto*, *Q. paterea*, *Carpinus betulus*, *Ulmus procera*, *U. foliaceus*, *Fraxinus excelsior*, *Pirus piraster*, *Cerasium avium*.

Arbuștii sînt reprezentați prin: *Coryllus avellana*, *Crataegus monogyna*, *Prunus spinosa*, *Cornus sanguineum*, *Cornus max*, *Ligustrum vulgare*, *Clematis vitalba*, precum și liana *Hedera helix*. În stratul ierbos al pădurii întîlnim: *Stachys palustris*, *Melissa officinalis*, *Dactylis glomerata*, *Scutellaria altissima*, *Cynanchum vincetoxicum*, *Lathyrus vernus*, *L. venetus*, *Tamus communis*, *Circaea lutetiana*, *Convallaria majalis*, *Lamium luteum*, *Helleborus purpurascens*, *Fragaria viridis*, *Inula hirta* și altele.

În pădure mai cresc ciuperci macromicete ca: *Amanita rubescens*, *Russula virescens*, *Lepiota procera*, *Phallus impudicus*, *Bovista gigantea*, *Boletus aedulis*, *Pleurotus ostreatus* etc.

Ca parazite pe arbori, dintre macromicete, întîlnim: *Laetiporus spongiosa*, *Fomes fomentarius*, *Ganoderma lucidum*, *Taphryna carpinii*, *Cercospora microsora*. De asemenea, în pădure mai găsim: *Viscum album*, *Loranthus europeus*. Pe terenurile improprii agriculturii se găsesc pășuni. Fondul de bază al acestora este constituit din: *Festuca vallesiaca*, *F. pseudovina*, *Stipa lessingiana*, *Agropyrum cristatum*, *Cynodon dactylon*, *Poa bulbosa*, *Artemisia austriaca*, *Koeleria gracilis*, *Andropogon ischaemum*, *Bromus inermis*, *Trifolium repens*, *Lotus corniculatus*, *Achillea setacea*, *Asperula humifusa*, *Cardus acanthoides*, *Poligonum aviculare*, *Potentilla argentea*, *Plantago lanceolata* etc. În

pajiștile de pe malul Cocotei întâlnim : *Lolium perene*, *Poa pratensis*, *Alopecurus pratensis*, *Phleum pratense*.

Pe lângă garduri, pe marginea drumurilor ca și pe locurile gu-
noite cresc : *Hordeum murinum*, *Chenopodium album*, *Cardus acant-*
hoides, *Polygonum aviculare*, *Xanthium spinosum*, *Atriplex tatarica*,
Sambucus ebulus, *Conium maculatum*, *Arctium lappa*, *Amaranthus re-*
troflexus. În locurile cultivate se întâlnesc specii segetale ca : *Setaria*
glauca, *Chrysanthemum vulgare*, *Sinapis arvensis*, *Agrostema githago*,
Convolvulus arvensis, *Cirsium arvensis*, *Sonchus arvensis*, *Polygonum*
convolvulus, *Agropyrum repens*, *Cynodon dactylon*, *Stachys annua*, *Ste-*
laria media, *Caucalis lappula*. Dintre micromicete parazite întâlnim :
Tilletia foeteus, *Puccinia graminee*, *Claviceps purpurea*, *Ustilago hordei*,
U. zaea, *U. avene*, *Cercospora leticola*. În livezi și vii : *Monillia fructi-*
gena, *Endostigme pirina*, *E. inequalis*, *Taphryna prunii*, *Polistigma ru-*
brum, *Plasmopara viticola*, *Phragmidium disciflorum*.

În zăvoi întâlnim pîlcuri cu *Petasites hybrydus*, *Deschampsia ca-*
espitosa (lîngă balta lui Motorin), *Salix alba*, *Salix fragilis*, *Populus*
tremula, *P. alba*. În bălți : *Potamogeton natans*, *Hottonia palustris*, *Sp-*
irodella polyrrichza, *Lemna minor*, *Thyfa angustifolia*.

Concluzii :

Din flora spontană a zonei am identificat 348 specii. În ceea ce
privește bioformele, cele mai numeroase sînt hemicriptofitele, urmate
de pterofite și geofite. Ca origină 120 specii sînt eurasiatice, 82 euro-
pene, 50 mediteraniene etc.

Studiind flora și vegetația bazinului am dedus că multe plante
sînt valorificate ca : materie primă pentru artizanat, plante furajere,
plante medicinale, plante alimentare, plante forestiere.

GRAFIC I

Bioforma	Procent	Specii
Hemicriptofite	46	160
Fherofite	29	101
Geofite	12	42
Phanerofite	8	27
Hidroheliofite	2,5	9
Chamefite	2	7
Epifite	0,5	2

GRAFIC II

Element floristic	Procent	Specii
Euras	36	125
Eur	20	70
Med	16	56
Cosmp.	10	35
Circ p.	5	17
P.M.	5	17
B.d.	4	14
Pont	2	7
Adv.	2	7

BIBLIOGRAFIE

1. Borza Al., Calendarul și rondarea geobotanică a bogăției în regiunea de câmpie subcarpatică, Bul. științ. Ser. Bot. IX. 1957.
2. Borza Al., Flora și vegetația văii Sebeșului, 1959.
3. Buia Al. și colab., Ghid geobotanic pentru Oltenia, S.S.N.C., Craiova 1961.
4. Buia Al. și colab., Contribuții geoboanice asupra pășunilor și fînețelor din Oltenia, Lucr. Științ. I.A.T.V. Craiova, 1959.
5. Doniță M., Elemente pentru interpretarea zonalității vegetației din R.S.R., Acta Bot. Horti. Bucureștiensis, 1981.
6. Georgescu C., Tipurile naturale de pădure din regiunea șesurilor joase și înalte ale Olteniei., Rev. pădurilor, 54, 12.
7. Pascovschi S., Doniță N., Vegetația lemnoasă din silvostepa României, București 1967.
8. Pavel C., Cercetări privind starea actuală și posibilitățile de sporire a productivității pajiștilor naturale de deal din raionul Gilort, Bul. științ. I.A.T.V. Craiova, 1965.
9. Prodan I., Buia Al., Mica floră ilustrată a României, ed. IV.
10. Pușcaru Soroceanu și colab., Pășunile și fînețele din R.S.R. studiu geobotanic și agroproductiv.
11. Săvulescu Tr. și colaboratori, Flora R.S.R., vol. I—XIII.
12. Ștefureac Tr., Ponthisch Sarmatische Element Inter Flora Rumaniens, Rev. Roum. de Biolog. Ser. bot. X. 1965.
13. Tudor I., Mic atlas de plante din flora R.S.R.
14. Uyvari I., Hidrologia R.S.R. Ed. științ. 1959.
15. Zaharia C.I. Contribuții cu privire la răspîndirea elementelor floristice din baștinul Gilort. Bul. științ. X. I.A.T.V. Craiova, 1968.